

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–јун 2017.

Јул 2017.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У првој половини ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је 2.228 комада фалсификованих новчаница готовог новца, што је за 26,3% мање него у истом периоду претходне године, када је откривено 3.023 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то смањење износи 29% (3.177.350,00 динара у првој половини 2017. у односу на 4.476.000,00 динара у истом периоду 2016). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

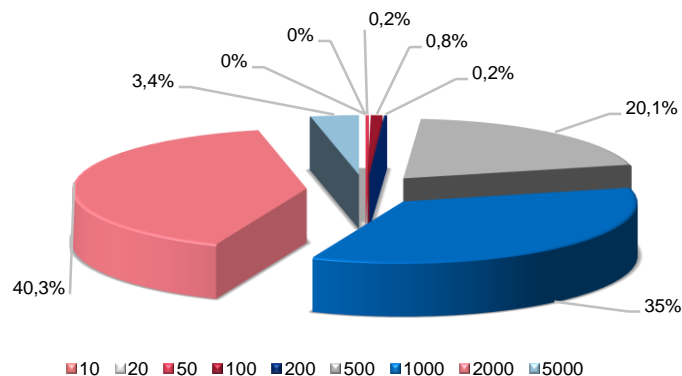
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–јун 2017.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	75	898	779	449	4	18	5	0	0	2.228
Учешће у %	3,4	40,3	35	20,1	0,2	0,8	0,2	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 2000, 1000 и 500 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 95,4% броја фалсификата новчаница готовог новца.

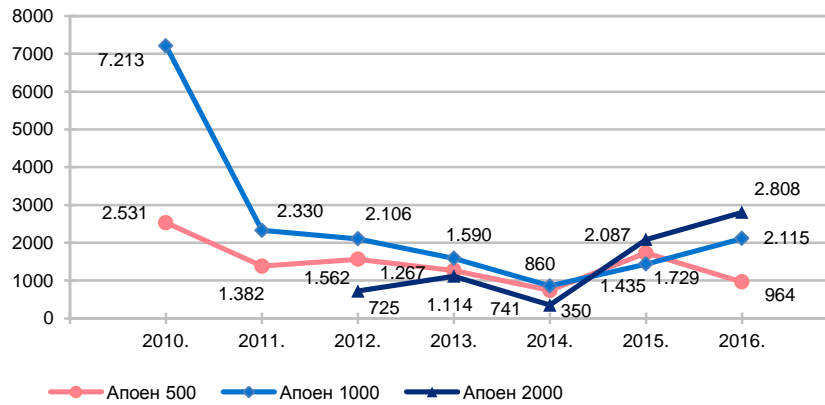
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–јун 2017.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. приказано је кретање броја комада откривених фалсификата та три најзаступљенија апоена динара у последњих седам година.

Графикон 2. **Најчешће фалсификовани апоени готовог новца**
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

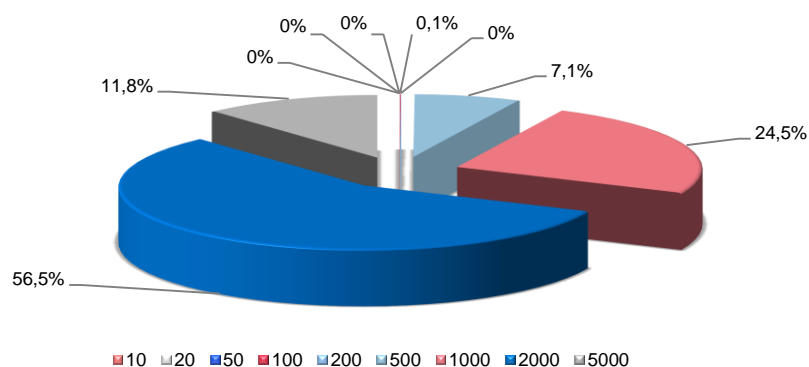
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 динара, затим 1000, 500 и 5000 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,9% фалсификата готовог новца.

Табела 2. **Преглед фалсификованих новчаница готовог новца**
јануар–јун 2017.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	375	1.796	779	224,5	0,8	1,8	0,3	0	0	3.177,4
Учешће у %	11,8	56,5	24,5	7,1	0	0,1	0	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. **Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца**
јануар–јун 2017.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 30. јуна 2017. износио 312,5 милиона комада новчаница, или 179,7 милијарди динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 7,1 комад фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају откривено је 17.682,2 динара фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 30. 6. 2017.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	3.311.340	16.556.700.000
2000	42.153.673	84.307.346.000
1000	58.596.178	58.596.178.000
500	20.758.694	10.379.347.000
200	21.220.064	4.244.012.800
100	26.355.129	2.635.512.900
50	28.014.534	1.400.726.700
20	45.108.471	902.169.420
10	66.953.651	669.536.510
Укупно:	312.471.734	179.691.529.330

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–јун 2017. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривено је 606 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је дупло мање него у истом периоду 2016. године, када је откривено 1.216 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

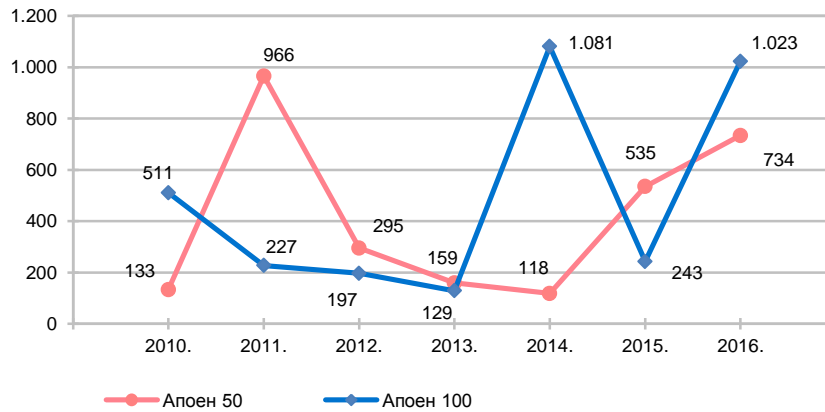
Табела 4. Преглед фалсификованих новчаница ефективног страног новца јануар–јун 2017. (у комадима)

Валута	EUR						Укупно EUR	USD				Укупно USD	Остало	Укупно
	500	200	100	50	20	5		100	50	20	1			
Апоен														
Комада	25	18	125	246	44	1	459	133	1	2	1	137	10	606
Учешће у %	4,1	3	20,6	40,6	7,2	0,2	75,7	21,9	0,2	0,3	0,2	22,6	1,7	100

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду откривено је 459 комада фалсификованих новчаница евра, што је два и по пута мање него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 1.142 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 50 и 100 евра, у последњих седам година приказан је на Графикону 4.

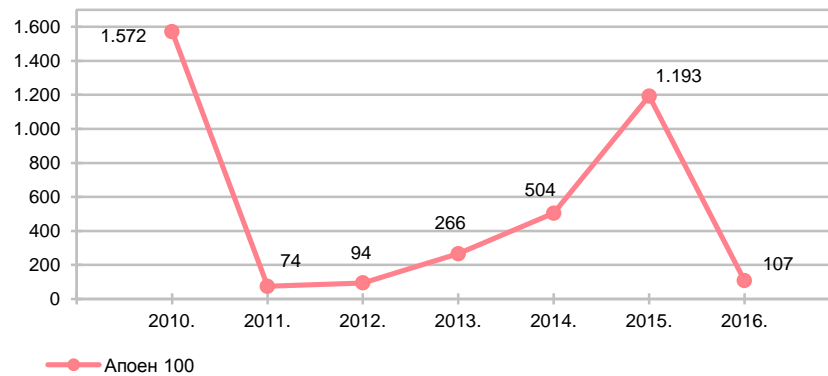
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У првих шест месеци ове године откривено је 137 фалсификованих новчаница америчког долара, што је преко два пута више него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 63 комада тих новчаница. Од јануара до јуна ове године евидентиран је претежно фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих седам година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

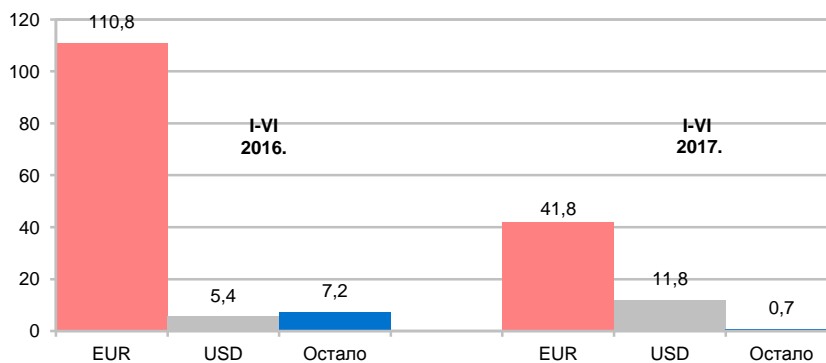
Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице две валуте: немачке марке (шест комада) и британске фунте (четири комада).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос са истим периодом претходне

године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима¹ (Графикон 6).

Графикон 6. **Фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар–јун 2016. и 2017.**

(износ у хиљадама EUR)

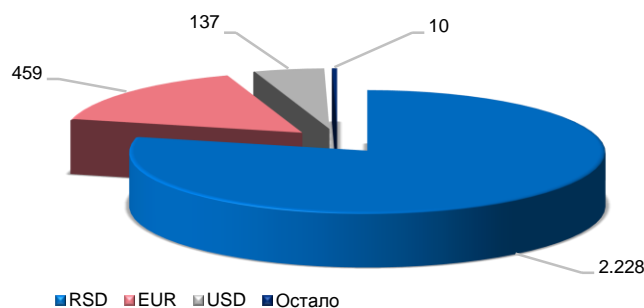
Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–јун 2017. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. **Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–јун 2017.**

(у комадима)

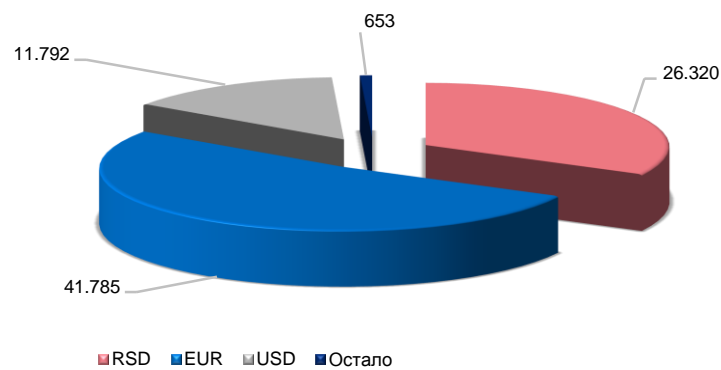
Извор: Народна банка Србије.

¹ За прерачун вредности других валута у евро за 2016. и 2017. годину примењен је средњи курс на дан 5. јула 2017. године.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (78,6%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у првој половини 2017. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима² (Графикон 8).

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–јун 2017. (износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (51,9%), затим домаће валуте (32,7%) и америчког долара (14,6%).

² За прерачун вредности осталих валута у евро примењен је средњи курс на дан 5. јула 2017. године.